

чергових перетворень. Нові технології, які створюються, дають туристу можливість працювати безпосередньо з виробником самої туристичної послуги, а це, в першу чергу, сприяє наданню споживачу більш якісного та недорогого продукту та підвищує відповідальність виробника.

Список використаних джерел

1. COVID-19 and tourism statistics. The World Tourism Organization (UNWTO). URL: https://unstats.un.org/unsd/ccsa/documents/covid19-report-ccsa_vol3.pdf.
2. UNWTO World Tourism Barometer. URL: https://webunwto.s3.eu-west-1.amazonaws.com/s3fs-public/2023-01/UNWTO_Barom23_01_January_EXCERPT.pdf?VersionId=2bbK5GIwk5KrBGJZt5iNPAGnrWoH8NB.
3. Калініченко С.М. Вплив пандемії COVID-19 на туристичний ринок світу та України. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/1993/1/6_conference_URSES_DBTU_22-466-469.pdf.
4. Аврята А.В. Діджиталізація туристичних послуг. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/14793/1/AKTUAL_NI_%20PROBLEMY_HOSTYNNOSTI_22-238-239.pdf.

РОЗВИТОК ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД

Маслова А.В., здобувач вищої освіти

Мерчанський В.В., канд. екон. наук, доц.

Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Галузь туризму вважається однією з найбільш прибуткових та динамічних галузей глобальної економіки. На динамічний розвиток туризму в Україні негативно вплинули військові події на сході країни у 2014 році, які у 2022 році внаслідок повномасштабного вторгнення російських військ в період березень-травень паралізували туристичну індустрію і вона практично зупинилась. На даний момент є необхідність у розробці чіткої довгострокової політики для виходу туризму із кризи та забезпечення його стійкого розвитку. Ця політика має ґрунтуватися на комплексному системному підході до вирішення проблеми та розумінні туризму як одного з ключових факторів соціально-економічних трансформацій у повоєнний період.

Збройні конфлікти становлять серйозну загрозу для розвитку

світового туризму. Науковці виокремлюють наступні негативні наслідки впливу збройних конфліктів на розвиток туризму: зниження рівня безпеки та захисту туристів; пошкодження або руйнування туристичної інфраструктури та туристичних об'єктів; міграція населення, у тому числі працівників туристичного сектору, як наслідок – дефіцит кваліфікованих кадрів у сфері туризму та гостинності; згорання туристичних програм через перерозподіл фінансів на оборонну та соціальні сфери; погіршення туристичної привабливості країни; зменшення туристичних потоків та надходжень до бюджетів від туристичної сфери [1].

Аналізуючи події 2022–2023 років, науковці відмічають, що в умовах воєнного стану туристична галузь поступово почала відновлювати свою діяльність. Серед українців почали з'являтися запити на туристичні послуги [2]. Проте про нормальне функціонування туристичної галузі говорити ще зарано. Повноцінне відновлення туризму в Україні можливе після припинення бойових дій. Наукові дослідження, які спираються на досвід таких країн, як Боснія, Герцеговина, Грузія, Єгипет, Кіпр та Хорватія в яких відбувалися збройні конфлікти, показують, що сфера туризму цих країн швидко відновлювалася [3, 4]. Досвід цих країн підтверджує, що туризм залишається одним із швидших та ефективних засобів залучення іноземних фінансових ресурсів для економіки.

Науковці відмічають, що розвиток туристично-рекреаційного комплексу є одним з пріоритетних напрямів соціально-економічного та культурного розвитку країни. У повоєнний період необхідно приділити достатньо уваги щодо розроблення і здійснення заходів, спрямованих на розвиток туристичної галузі, створення конкурентоспроможного на національному та міжнародному ринках туристичного продукту, здатного максимально задовольнити туристичні потреби. Також слід вжити заходів щодо створення та розвитку матеріально-технічної бази й сучасної інфраструктури туризму, сприятливих умов для залучення інвестицій, ефективного використання природного, історико-культурного й туристично-рекреаційного потенціалу, забезпечення умов для повноцінного функціонування суб'єктів туристичної діяльності. Це неможливо без підвищення якості та асортименту туристичних послуг, розширення мережі туристично-екскурсійних маршрутів, здійснення системної рекламно-інформаційної діяльності, підтримки в'їзного та внутрішнього туризму, зокрема сільського, поліпшення кадрового забезпечення галузі [5].

Список використаних джерел

1. Носирев О. Розвиток туризму та індустрії гостинності в стратегії пост конфліктного відновлення економіки України [Електронний ресурс] / Олександр Носирев, Тетяна Деділова, Інна Токар // Соціально-економічні проблеми і держава. - 2022. - Вип. 1 (26). - С. 55-68. - Режим доступу: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2022/22nooveu.pdf>
2. Родак К. Як виглядає туризм під час війни. Інтернет-видання «Zaxid.net». 12 травня 2022 р. URL: https://zaxid.net/statti_tag50974 (дата звернення: 10.05.2022).
3. Заячківська Г.А., Сікула А.О. Військовий туризм як один з перспективних напрямків післявоєнного розвитку туризму в Україні. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні напрями розвитку економіки, підприємництва, технологій та їх правового забезпечення» (м. Львів, 1-2 червня 2022 р.). Львів: Видавництво ЛТЕУ, 2022. С. 267-269.
4. Фастовець О.О. Сфера туризму у повоєнний період: досвід для України Економіка та суспільство Гельветика. Economy and Society Electronic Scientific journal, № 40, 2022. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-40-43>
5. Худавердієва В., Мерчанський В., Чуйко Н., Воронкова А. Стратегія економічної адаптації туристично-рекреаційної сфери України до міжнародного туристичного ринку. Journal of Innovations and Sustainability, 6(2), 2022. URL: <http://is-journal.com/is/article/view/89/58>

SMART-ТУРИЗМ ЯК ІННОВАЦІЯ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ

Машіка Г.В., д-р геогр. наук, проф.
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»,
м. Ужгород, Україна

Смарт-туризм – це інноваційна концепція, яка використовує сучасні технології для покращення туристичного досвіду для мандрівників. У період військового стану в Україні смарт-туризм може відіграти вирішальну роль у залученні та полегшенні подорожей відвідувачів. Розглянемо основні складові смарт-туризму в період військового стану в Україні: додатки для мобільних пристроїв: мобільні додатки стали незамінними інструментами для отримання